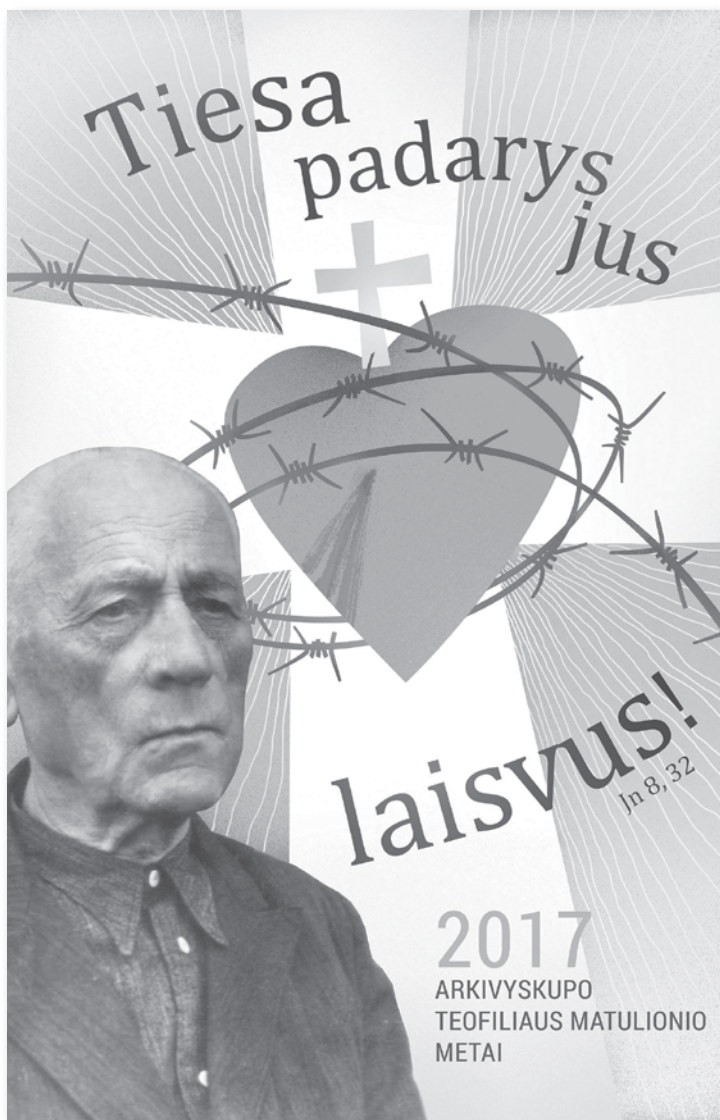

Teesie

2016 - 2017 / 1 (80)

Siekite to, kas aukštybėse!
Kol 3,1

Reikia melstis ir į Lietuvos globėją Šv. Kazimierą ir kitus mūsų tautiečius, kurie dar nėra Bažnyčios paskelbti šventaisiais, bet jau yra pas Dievą ir gali mums padėti. Kadangi malonė prigimties nenaikina, bet tobulina, tai ir šventieji danguje jautriau išklauso maldų savo tautiečių artimųjų ir didesniu rūpestingumu gali padėti, kai į juos yra kreipiamasi.

Kviečiu ir toliau ugdyti savyje dar karštesnę pamaldumą į Gailestingiausią Jėzaus Širdį ir į mylimiausią mūsų Motiną Mariją (Ganytojinis laiškas, 1946 m. lapkričio 22 d.). Drąsiai galima sakyti, kad dėka tų Švenčiausių Jėzaus ir Marijos Širdžių gailestingumo ir globos palyginti laimingai išgyvenote šiuos visokiausių gandų, nerimo ir karo laikus, ištvėrėte mūsų šventame, katalikiškame tikėjime, tvirtai tikėdami, karštai mylėdami ir nuolankiai garbindami mūsų Dievą Sutvėrėją, Viešpatį Jėzų Kristų ir Jo Motiną Švenčiausiąją Mariją (Ganytojinis laiškas, 1956 m. gruodžio 23 d.).

Pažvelkime į TEESIE ...

<i>Teesie redakcijos žodis</i>	2
ARKIVYSKUPAS GINTARAS GRUŠAS <i>Ganytojo žodis</i>	4
KUN. SAULIUS BUŽAUSKAS <i>Šventumo besiekiant Vis dar šiuolaikiškas kelias</i>	6
MONS. ALGIRDAS JUREVIČIUS <i>Arkivysk. T. Matulionio kelias į šventumą Per Kryžių į žvaigždes!</i>	10
KUN. VLADIMIR SOLOVEJ <i>Mąstant apie šventumą Šventumas – tobulinantis santykis</i>	12
PROPEDEUTINIS KURSAS IR BROLIAI PRANCIŠKONAI <i>Šventumo daigai Susipažinkime!</i>	14
KLIER. VILIUS VALIONIS <i>Pašaukimo liudijimas Esu dėkingas Dievui, kad atsiliečiau ...</i>	20
POKALBIS SU KUN. RIMGAUDU ŠIŪLIU <i>Šventumas gailėstingumo tarnystėje Buvau ligonis, ar aplankėte mane?</i>	22
SEMINARIJOS BENDRUOMENĖ <i>Šventumo perlai Ką apie šventumą mąsto seminarijos bendruomenė?</i>	26
KLIER. ARNAS VAINAUSKAS <i>Ilsėtis šventai Apie seminaristų laisvalaikį ir atostogas</i>	28
KLIER. ROBERT VOIČAN <i>Seminarijos veiklos apžvalga Seminarija – būsimųjų kunigų Alma Mater</i>	30
IEŠKANČIOJO SAVO PAŠAUKIMO MALDA	33

Iš kairės: klier. V. Širvinski, klier. A. Vainauskas, klier. M. Jocy

Mieši TEESIE Skaitytojai!

Štai ir įsibėgėjo Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijos 2016-2017 mokslo metai, atnešę į jos gyvenimą naujų iššūkių. Seminaristų būrelis neauga, besidominčių Seminarija ir pašaukimu į kunigystę labai mažai. Vis dėlto nenusimename ir uoliai kasdien darbuojamės, trokšdami labiau pažinti, mylėti Kristų bei padėti kitiems tai atrasti.

Šiemet Seminarijos studentų iniciatyva leidžiamas jubiliejinis – aštuoniasdešimtas – „Teesie“ leidinys kviečia ne tik susipažinti su aktualiais Seminarijos įvykiais ir bendruomenės gyvenimu, bet taip pat trumpam sustoti, akis kreipti į Tą, kuris yra aukštybėse. Šventasis vyskupas Grigalius Nysietis ketvirtame amžiuje rašė: „Jei

siela pakelia akis į savo Galvą, kuri, kaip aiškina Paulius, yra Kristus, ji bus laikoma palaiminta, nes galės aiškiai regėti; mat ji akis nukreipia ten, kur nebeviešpatauja blogio tamsybės“. Išties taip ir yra! Tikintis žmogus yra laimingas žmogus! Įsižiūrėkime ir troškime panašėti į savo Išganytoją Jėzų Kristų, kuris iš meilės mums atidavė savo gyvybę ant kryžiaus, kviesdamas sekti paskui save.

2017 metai visai Lietuvai ypatingi, nes Garbingasis Dievo Tarnas arkivyskupas Teofilius Matulionis (1873-1962 m.) bus paskelbtas palaimintuoju. Bažnyčios šventųjų pavyzdys kviečia sutraukti bet kokius išorinius ir vidinius mūsų vergavimo nuodėmėi saitus. Visi esame

Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarija

pašaukti suvokti ir įgyvendinti didį kiekvieno žmogaus gyvenimo pašaukimą – būti šventu, o tai reiškia gyventi vienybėje ne tik su Dievu, bet ir su savo artimu.

Kaip ir dera garbingam jubiliejui, truputį pasipuošėme, atnaujinę Seminarijos leidinio formatą ir dizainą. Viršelyje, gal kiek netikėtai, atsirado Seminarijos koplyčios tabernakulio durelių nuotrauka. Vaizdas taikliai perteikia pagrindinę šio numerio temą. Fone išnyra kalnas, o virš jo regime Ostijos motyvą. Nuo šio kalno trykšta septynios srovės, simbolizuojančios septynis sakramentus, o spindinčios aštuonios žvaigždės primena, kad amžinasis gyvenimas pasiekiamas einant aštuonių evangelinų palaiminimų keliu. Visų mūsų gyvenimo

kelionė panaši į nuolatinį kopimą! Tai kopimas į kalną – Bažnyčią, kurioje išgirsime Dievo žodį, mokantį Kristaus meilės įstatymo; kaip dovaną gauname kelionėje mus stiprinančių sakramentų malonę (Plg. KBK, 2030). Tikslas aiškus – Jėzus Kristus! Priemonės – sakramentai ir palaiminimai! Kelionės pradžia – jau dabar. Svarbu neati-dėlioti.

Nuoširdžiai dėkojame kiekvienam, prisidėjusiam prie šio leidinio atsiradimo! Tikimės, kad šis naujasis „Teesie“ numeris atspindės niekuomet vietoje nenustygs-tančios Seminarijos bendruomenės gyvenimą. Malonaus ir turiningo skaitymo!

*Paagarbiai
TEESIE redakcijos komanda*

Cianytojo žodis

Jei kada sutiktumėte mokslininką, kuris galvoja, kad mokslas gali atsakyti į visus klausimus, pasiūlykite jam pateikti statistinę Bažnyčios šventųjų analizę. Tokia užduotis tikriausiai išvestų iš rikiuotės visas skaičiavimo mašinas. Nes atsakyti į klausimą, koks yra *statistinis šventasis*, – labai sunku, nes šventumo keliu yra nužygiavę tūkstančiai vyrų ir moterų, romių ir karštakošių, filosofų ir bemokslų, karalių

ir beturčių, visų žemynų (išskyrus Antarktidą), įvairių padėčių ir profesijų atstovai.

Į šventumą yra pašauktas kiekvienas žmogus, tačiau kunigystės pašaukimas ypatingu būdu sutampa su šventumo pašaukimu. Popiežius Benediktas XVI pasakojo, kad po primicijų lankydamas gimtosios parapijos žmones giliai pajuto, jog kunigas yra Kristus slėpinio nešėjas. Žmonės jį sutikdavę su pagarba ir meile ne

dėl jo asmens, ne dėl to, jog juos aplankė Josephas aplankė Ratzingeris (tuo metu – dar tik jaunas kunigėlis), bet todėl, kad pas juos atvyko kunigas – taigi tam tikru slėpiningu būdu pats Kristus.

Šis paprastas ir kartu slėpiningas dalykas, ypač giliai atsiskleidžiantis kunigo liturginėje tarnystėje, yra šventumo raktas. Kunigas yra apsilvilkęs Kristumi. Kunigas tarnauja tam, kad Kristaus asmuo taptų matomas. Lygiai tą patį galime pasakyti apie kiekvieną šventąjį – tai tas, kuris apsilvilkęs Kristumi, Šventojo asmuo tarnauja tam, kad Kristaus asmuo taptų matomas.

Visas kunigo gyvenimas, nuo pat jo pašaukimo momento, yra besitęsianti formacija, – rašoma Dvasininkijos kongregacijos *Ratio Fundamentalis* „Kunigiško pašaukimo dovana“ (2016). Galima sakyti, kad ši formacija – tai Šventosios Dvasios darbas. Tai Dvasia, Dieviškasis Skulptorius, suteikia tinkamą formą ir iš kunigo nulipdo Kristų. Kaip svarbu, kad būtume paslanki medžiaga, – minkštas, gerai paruoštas, klusnus molis. Šventoji Dvasia mums ne tik suteikia Kristaus formą, Ji įkvepia Kristaus dvasią, kad drauge su Apaštalais galėtume tarti: „Aš gyvenu, tačiau nebe aš, o gyvena manyje Kristus“ (Gal 2, 20).

Viename iš regėjimų Jėzus tarė šv. Faustina: „Dukra mano, jei nori, šią akimirką sukursiu pasaulį, gražesnę už šį, ir likusias dienas nugyvensi jame“ (Dien. 587). Faustina tuojau pat atsakė: „Nenoriu jokių pasaulių, aš trokštu, Jėzau, Tavęs, trokštu Tave mylėti tokia meile, kokia Tu mane myli...“ Įsiklausykime. Jei šiandien Jėzus mums prabilėtų: „Jei nori, šią akimirką sukursiu pasaulį, gražesnę už šį“, ką atsakytume? Kiek pasaulyje matome vargo, neteisybės, sunkumų ir kančios... Argi Faustina nepadarė baisaus dalyko, nes neištarė: „Taip, Jėzau, noriu, sukurk gražesnę pasaulį“? Tačiau ji renkasi kai ką daugiau – patį Jėzų. Ji nori, kad būtų Jo valia. Net tobuliausias pasaulis, amžina taika – visa tai būtų niekas, jei ten nebūtų Jėzaus.

Jei minėtas mokslininkas galiausiai netektų vilties paskaičiuoti, kas bendra visiems šventiesiems, pasakykite, kad jie visi yra ištarę: TEESIE ne mano, bet Tavo valia. Šventumas – tai ne tiek kažką nuveikti mums patiems, kiek leisti Dievui veikti mumyse ir per mus.

+ Gintaras Grušas
Vilniaus arkivyskupas metropolitas

Kun. Saulius Bužauskas

Šventumo besiekiant Vis dar šiuolaikiškas kelias

Kartais gėdijamės sakyti ar net sau pripažinti, kad norime būti šventais. O gal visai nenorime? Manome, kad šventumas skirtas tik išrinktiesiems.

Šventumas krikščionybės istorijoje suvokiamas kaip krikščioniškojo gyvenimo pilnatvė, pasiekiami ištikimai sekant Kristumi. Kas nenori būti šventas – išbraukia troškimą visur ir visada sekti paskui Kristų. Tikriausiai dėl tikėjimo drungnumo nenorime būti šventaisiais, nes sekti paskui Kristų ryžtamės tik kai kuriose gyvenimo srityse ir neretai, kaip sakoma, saikingai.

Nuo Krikšto dienos tampame Dievo vaikais, nes „Dievas atsiuntė į mūsų širdis savo Sūnaus Dvasią, kuri šaukia: „Aba, Tėve!“ Taigi tu jau nebe vergas, bet įvaikis“ (Gal 4, 6-7). Taigi esame Kristaus broliai Šventosios Dvasios dėka. Mūsų būtis pašventinama per Krikštą gaunama dovana. Ją dažnai supurviname savo nuodėmėmis, bet, priimdami Dievo gailingumą, atgauname savo būties šventumą. Jį mūsų krikščioniškasis pašaukimas skatina saugoti savo elgesiu. Žmogus su dėkingumu

atsiliepia Dievui, rinkdamasis kaip geriau mylėti Viešpatį ir kitus žmones, kuriuos savo gyvenime sutinka. Šventumo, tai yra krikščioniško tobulumo esmę sudaro meilė. Šventumo kely svarbiausia yra Viešpats Dievas ir nesavanaudiškas pasiaukojimas dėl kito asmens.

Sąmoningas šventumo kelias prasideda tada, kai atpažįstame Dievo duotus talentus ir mėginame juos panaudoti kitų gerovei ir Dievo garbei. Talentai atpažįstami ne tik, kai tyrinėjame savo pomėgius, stebime, kur geriausiai sekasi, bet ir kai meldžiamės, klausiamo Dievo, kokias sąvybes turėčiau puoselėti, kaip galėčiau geriau prisidėti prie bendrojo gėrio siekio ir keisti savo kasdienį elgesį.

Šventumo ragaujame, kai stengiamės mylėti ne tik draugus, mielus ir gerus žmones, bet ir tuos, kurie pikti, padaro skriaudų, nenori bendrauti ar šiaip kuo nors atgrasūs. Ir visai nesvarbu kiek mano pastangos mylėti ir gyventi Evangelija bus matomos kitiems. Svarbiausia – kiek jų iš tiesų įdėta. Dievas pastebi net ir menkiau-

sią judesį, skaito net ir nuo kitų užvertas žmogaus minčių knygas.

Jėzus kviečia: „Būkite tobuli kaip ir jūsų dangiškasis Tėvas yra tobulas“ (Mt 5,48). Tai krikščioniškos gyvenimo pilnatvės, harmonijos su Viešpačiu, su savimi, su kitais ir su visa kūrinija siekis. Mums vieniems tai neįmanoma, todėl to prašome: „Teesie tavo valia“. „Dievo valia – jūsų šventėjimas“ (1 Tes 4,3). Mums pavyzdys – pats Jėzus Kristus, parodęs tobulos meilės ženklą visoms žmonių kartoms. Per Jo kryžių gavome šventumo dovaną – kvietimą gyventi ne vien tik sau. Ir tai visiems laikams. Taip dažnai per kryžių, sunkumus, parpuolimus savo šventumą

įgyvendiname padarydami daugiau nei priklauso, ieškodami išėjties, nenustodami vilties, trokšdami išvengti ir pakilti iš ydų ir kantriai talkindami kitiems.

Viešpats kviečia į šventumo kelią tokioje situacijoje, kokią išgyvename, tokius kokie esame, kad atsilieptume. Nėra netinkamo laiko ir žmogaus. Dievas mato, kiek žmogus trokšta bendradarbiauti su Juo. Mūsų užduotis – kantriai ir ištikimai stengtis mažiausiose dalykuose, tai surasime dovaną, kuri nuves į didelį kelią. Nuobodu ir banalu nebus. Kai kasdienybėje panašėjame į Viešpatį Kristų, surandame bilietą į dangų.

Mons. dr. Algirdas Jurevičius

*Arkivysk. T. Matulionio
kelias į šventumą,
Per Kryžius, į žvaigždes!*

Teofilus Matulionis 1935 m.

Kiekvieno žmogaus kelias yra taip pat kelias ir į šventumą. Netgi tuomet, kai žmogus pameta gyvenimo kryptį, Dievas eina jo ieškoti ir pirmas prašnekina. Ne visuomet išgirstama tai, ką Viešpats byloja, todėl skendima dvasinėje tamsoje.

Keliaujant nežinomu keliu visuomet svarbu turėti pakeleivių, su kuriais būtų drąsiau keliauti, į juos galėtume lygiuotis. Netgi Kristus savo mokiniams gyvenimą pagal Evangeliją pristatė kaip kelią ir pakvietė: „Eikite paskui mane“ (Mt 4,19), „Sek paskui mane!“ (Jn 1,43). Tokiais pakeleiviais ir patikimais dvasiniais padovais Kristaus sekime mums yra Bažnyčios paskelbti palaimintieji bei šventieji, į kurių būrį netrūkusi įsilieję ir garbingasis arkivyskupas Teofilus Matulionis (1873-1962).

Vos sulaukęs ketverių metų jis neteko motinos, kuri mirdama paaukojo savo šei-

mą Švč. Jėzaus Širdies globai. Nemanykite, jog tai atsitiktinumas, bet kun. Teofilui teko klebonauti keliose Švč. Jėzaus Širdies parapijose: Bikavoje (Latvija) ir Peterburge (Rusija). Pamaldumas Švč. Jėzaus Širdžiai jam padėjo atsiverti dar plačiau ir priimti per šv. Faustiną skelbiamą pamaldumą Gailestingajam Jėzui tuomet, kai Bažnyčia dėl to dar nebuvo apsisprendusi. Jo privačioje koplyčioje kabėjo Gailestingąjo Jėzaus paveikslas (vilnietiškojo paveikslų kopija) su įrašu paveikslu apačioje – „Jėzau, pasitikiu Tavimi!“. Nuo 2015 metų šis paveikslas kabo Kaišiadorių katedros Gailestingumo koplyčioje.

Teofilius mokslo siekė lietuviškosios spaudos draudimo metais. Pirmoji lietuviška knyga jo rankose buvo knygnešių parūpinta knygelė apie kunigą Joną Bosko. Mažąjį Teofiluką sužavėjo vaikus ir jaunimą mylintis kunigas. Jis taip pat panorė tokiu būti. Viešpats leido Teofilui pasidžiaugti kunigo Jono Bosko išaukštinimu, nes 1934 m. per Velykas Romoje vyko šv. Jono Bosko kanonizacija. Tarp nesuskaitomų tūkstančių maldininkų šv. Petro aikštėje meldėsi ir vyskupas Teofilius.

Mokslo reikalai Teofilui nieko gero nežadėjo: neišlaikęs Daugpilio gimnazijoje penktos klasės egzaminų, nebaigęs turėjo ją palikti. Troškimas tapti kunigu atrodė nepasiekiamas, o durys į Vilniaus kunigų seminariją buvo užvertos. Sužibo viltis tuomet, kai išgirdo, jog Peterburgo kunigų seminarija priima ir be gimnazijos diplomo. Taip jis atsidūrė kunigų seminarijoje, bet po pirmo kurso pasiprašė atleidžiamas dėl ... pašaukimo trūkumo. Taip išryškėja labai svarbi jo būdo savybė – siekė, kad tai, ką gyvenime daro, būtų tikra! Tuomet jis grįžo į gimnaziją ir baigęs paskutiniąją, t. y. šeštąją klasę, gavo diplomą. Jam buvo atviros visų universitetų

Teofilius Matulionis 1935 m.

durys, bet tuomet atėjo tikrumas dėl pašaukimo kunigystei. Jis vėl beldėsi į Peterburgo seminarijos duris, bet jos ne iš karto atsivėrė. Rektorius manė, jog jaunuolis seminarijoje norėjo pasislėpti nuo prievolės eiti į caro kariuomenę. Tad jau nebe Teofilius, bet seminarijos vadovybė suabejojo jo pašaukimu. Po kelių atkaklaus siekimo metų Teofilius išsklaidė rektoriaus abejones ir vėl tapo seminaristu. Dėl susilpnėjusios seminaristo sveikatos vadovybė nusprendė pagreitinti kunigystės šventimų datą. Taip 1900 m. kovo 4 d. minint šv. Kazimierą Teofilius buvo pašventintas kunigu. Šv. Kazimiero šūkis - „Geriau mirti, negu nusidėti!“ lydėjo visą Teofiliaus tarnystę. Keletą kartų persekiotojai siūlė jam laisvę mainais už bendradarbiavimą. Laisvė taip viliojo, bet šv. Kazimiero nubrėžta

Maskvos kalėjime 1923

kryptis įpareigojo. Teofilius pasirinko geriau kalėti, bet nenusidėti. Savo primicijų šv. Mišias jis aukojo šv. Tomo Akviničio minėjimo dieną – 1900 m. kovo 7-ąją (po liturginės reformos šv. Tomo Akviničio minėjimas nukeltas į sausio 28 d.). Šv. Tomas Akvinietis – visų studijų ir krikščioniškojo mokslo globėjas. Taip Teofilius suprato, kam turi būti dėkingas už pagalbą ir užtarimą studijose, kurios iš pradžių jam nieko gero nežadėjo.

1929 m. slapta prie dviejų liudininkų Teofilius buvo konsekruotas vyskupu, bet po kelių mėnesių buvo antrą kartą teisiamas ir įkalintas. Jam reikėjo pasirinkti vyskupiškos tarnystės šūkį. Tarnaudamas kunigu Peterburge jis girdėjo „Auroros“ šūvį ir matė visus 1917 m. bolševikinės revoliucijos baisumus. Revoliucionieriai gatvėse šūkavo žinomą senovės romėnų posakį - per aspera ad astra (per kančias į žvaigždes) ir taip bandė badaujantiems miestiečiams įkvėpti viltį sulaukti žemėje būsimo komunistinio rojaus. Teofilius matė, kad kančia pati savaime gimdo tik bejėgiškumą ir nevirtį. Jis pažino Kristų, kurio kančia ant kryžiaus tapo visiems pa-

laiminimu. Tik su Kristumi kentėta kančia gali vesti į dangų, todėl pasirinko sau tokį šūkį – Per cruce[m] ad astra (Per kryžių į žvaigždes).

Vyskupo herbe įkomponuoti trys kryžiai turėjo simbolizuoti studijų metus, kunigystę ir vyskupystę, bet gyvenimo pabaigoje Teofilius suprato, jog jie jam reiškė ir tris įkalinimus. Nelengvi tai buvo metai, bet Viešpats stiprino visuose išbandymuose. Teofiliaus vardas graikų kalboje reiškia Dievo bičiulį, Dievo draugą. Jo gyvenimas – tai kvietimas kiekvienoje situacijoje pasitikėti savo dieviškuoju Bičiuliu: kai mokslas nesiseks, kai dėl pašaukimo abejonės kils, kai seminarijos vadovybė nesupras, kai dėl teisumo teks patirti pažeminimus, patyčias ar persekiojimus. Bičiulystė su Jėzumi per cruce[m] visa atperka.

Daug metų kalintas dėl neapykantos tikėjimui garbingasis Teofilius Matulionis dalį įkalinimo laiko neturėjo jokios galimybės dalyvauti šv. Mišiose. Tiesa, kalėjime būta ir šviesesnių akimirku, kai artimieji atsiųsdavo razinų. Jas išmirkius pasigamindavo sunka, tinkama Eucharistijai švęsti, o kvietinės duonos gabalėlį iškepėdavo kiti kaliniai. Tai buvo brangiausia dovana, kuria už spygliuotos vielos Dievas guodė savo žmones.

Ypač įsimintini vaizdai iš Solovkų lagerio, primenančio katakombų Bažnyčią. Apie kasdienį šv. Mišių šventimą negalėjo būti nė kalbos, tačiau sekmadienio naktį, iš vakaro sutartą valandą, grupėmis po tris ar keturis kunigai lipdavo ant aukšto, kur šaltyje be altoriaus ir be tinkamų liturgiųjų reikmenų aukodavo šv. Mišias. Į jas ateidavo ir tie pasauliečiai, kuriems malda buvo svarbesnė už miegą ir poilsį, mat sekmadienis ten buvo įprasta darbo diena. Žmonės dalyvaudavo Mišiose su ašaromis

akyse, nes nebuvo tikri, ar sulauks kitų pamaldų. Ne visi pakeldavo lagerio žiaurumus, todėl mirties patirtis buvo tapusi vos ne kasdiene palydove.

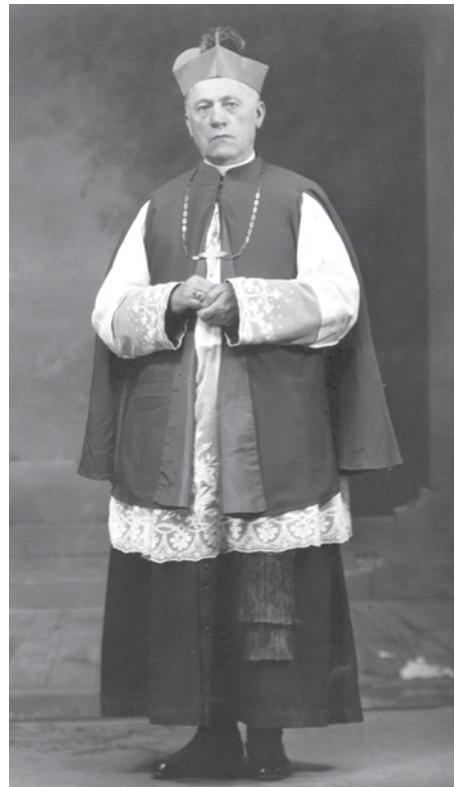
1936 m. rudenį jis apsigyveno prie Kauno seserų benediktinių šv. Mikalojaus bažnyčios ir tapo vienuolyno kape-lionu. Tarpukario Kauno, Laikinosios sostinės, centre virte virė gyvenimas: čia buvo ministerijos, valdininkai, rotušė, turgus, bažnyčios, universitetas... Už aukštos tvoros įsikūrusiame vienuolyne tvyrojo ramybė. Kartais tik koks elgeta iš miesto centro ateidavo į vienuolyną prašyti išmaldos ir sudrumsdavo idilišką tvarką. Šventojoje Žemėje Teofilius buvo matęs nuolatinę Švč. Sakramento adora-ciją. Tai dalykas, apie kurį net svajoti ne-galėjo lageryje, todėl tuo labai susižavėjo.

Nuolatinė adoracija vysk. Teofiliumi atrodė būdas sujungti gilesnį dvasinį gy-venimą su pasaulietine kasdienybe. Vie-nuolynas yra intensyvaus dvasinio gyveni-mo vieta, todėl pagalbos čia gali rasti ne tik duonos išsiilgę elgetos, bet dar labiau tie, kurie ilgisi amžinojo gyvenimo duo-nos – Kristaus. Ši idėja Lietuvoje buvo tokia nauja, kad prireikė nemažai laiko ir pastangų jai pristatyti ir populiarinti.

Gavęs seserų benediktinių pritarimą, vysk. Teofilius ėmėsi pertvarkyti Šv. Mi-kalojaus bažnyčią. Tardamasis su archi-tektais ir kitais specialistais, joje atliko remontą ir pritaikė nuolatinę Švč. Sa-kramento adoracijai. Kaip tik pasitaikė ir tinkama proga pradėti šį Dievo gar-binimo ir žmogaus pašventinimo darbą. Kaip liudija sesuo Agnietė Čyžaitė OSB, „katalikiškos Lietuvos 550 metų ir lais-vos Tėvynės 20 metų sukaktims paminėti vysk. Teofiliumi kilo mintis pastatyti šven-tą paminklą, malonų Dievui ir brangų Tėvynei, iš kurio plauktų dangaus palai-

ma mūsų šaliai. Tas paminklas – amžinoji Švenčiausiojo Sakramento adoracija“. Tuo laiku, kai valstybės vadovai vaikščio-jo po minėjimus, atidengdavo atminimo lentas, skirdavo jubiliejines dedikacijas, vysk. Teofilius ryžosi statyti nesugriau-namą paminklą žmonių sielose!.. Anot jo paties, seserų benediktinių bažnytėlė esanti arti miesto centro ir kartu toli nuo miesto triukšmo, todėl labai tinkanti to-kiam tikslui.

Tokiu būdu garbingasis Teofilius nu-brėžė Eucharistijos paskirtį – tapti vidine ramybe gyvenimo triukšmo centre. Ne tik vienuoliai ar vienuolės yra pašvęstieji, bet kvietimas į šventumą ir pašventini-mas skirtas visiems, net ir pasauliečiams. Taip Teofilius siekė priartinti šventumo siekiantį žmogų prie Šventintojo.

Teofilius Matulionis 1935-03-16 JAV

Kun. Vladimir Solovej

Mažstant apie šventumą Šventumas – tobulinantis santykis

Žmogaus asmuo dėl savo ypatingos prigimties yra atviras kito asmens „tu“, o galiausiai yra atviras Absoliutaus asmens „Tu“. Dėl to galime teigti, kad žmogaus gyvenimas yra gyvenimu „dėl-kito-«tu»“, o galutinėje perspektyvoje dėl transcendentinio „Tu“. Tuo pagrindu taip pat galima pasakyti, kad žmogus yra „religine būtimi“, nes visas jo gyvenimas, visi jo veiksmai pažinimo, jausmų, siekių plotmėje yra nukreipti į kitą asmenį, galiausiai į Absoliutų Asmenį. Žmogus per šiuos veiksmus tobulina savo asmeninę būtį – mylėdamas, pažindamas, apsispręsdamas. Jis auga kaip asmuo ir ruošiasi asmeninio gyvenimo pilnatvei Absoliutaus asmens kontekste. Tai yra aukščiausia pilnatvė.

Taigi religija yra asmeniniu santykiu tarp žmogaus asmens ir Absoliutaus Asmens. Žmogus aktyviai dalyvauja šiame santykiyje. Reikia pastebėti, kad kiekviena kultūrinė, moralinė, estetinė, pažintinė žmogaus veikla vysto jo dvasinę dimensiją. Tačiau labiausiai žmogaus asmenį tobulina ta veikla, kuri puoselėja santykį su Dievu. Pavyzdžiui, moraliniai veiksmai

nors ir tobulina patį subjektą, tačiau yra nukreipti į kitų asmenų gerį, pažinimas dažnai siekia praktinių rezultatų, panašiai ir kūrybinė veikla tobulindama kažkokią medžiagą pereina į kūrinį. Tuo tarpu religinis veiksmas tobulina patį subjektą, patį žmogų. Religinis veiksmas telkia į visumą visas kitas tik žmogui būdingas galias: pažinimą, valią, jausmus. Religiniame veiksmo dalyvauja visas žmogaus asmuo.

Kaip tuomet galima būtų įvardinti vertybę, į kurią yra nukreiptas religinis veiksmas? Visuotinai ji yra vadinama šventumu. Čia galima išskirti kitą klausimą – kokia yra jos esmė ir koks yra jos santykis su kitomis dvasinėmis vertybėmis, tokiomis kaip gėris, tiesa, grožis? Įprastai yra kalbama apie dvi religinių veiksmų funkcijas – neigiamą ir teigiamą. Neigiamą funkciją siekia apsaugoti žmogų nuo visko, kas yra bloga, žemina, moralškai žaloja, pavergia žmogų. Ši funkcija kyla iš Absoliutaus Asmens tobulumo pripažinimo ir kartu savo žmogiško netobulumo supratimo. Žmogus, siekdamas būti santykiyje su tobulu Asmeniu, kelia sau atitinkamus

reikalavimus. O teigiama funkcija kreipia žmogų į Dievą (Sacrum), į tai, kas žmogų žavi ir traukia. Žmogus trokšta būti Jo artumoje ir vienybėje su Juo. Šventumo vertybė nepriklauso kažkokiai kitai kategorijai, kuri atskirta nuo dvasinių vertybių: gėrio, tiesos ir grožio. Šventumas šias vertybes suvienija ir yra esmiškai susijęs su žmogaus asmeniu, kadangi tobulina žmogų jo dvasinėje platumėje.

Šv. Tomas Akviniėtis šventumo vertybę buvo linkęs vadinti tobulumu. Tobulumas tai yra pilnas visų žmogaus galimybių realizavimas (aktualizavimas) santykiyje su Dievu – tobuliausiu Asmeniu, kuris yra Absoliučia Būtimi ir aukščiausia vertybe. Maksimalus žmogaus dvasinio aktyvumo išsipildymas pasiekiamas per pažinimą ir meilę, o tai ir yra aukščiausiu žmogaus asmens tobulumu. Jei šis aktyvumas, t.y., meilė ir pažinimas nukreipti į Dievą, tuomet šis tobulumas ypatingas, tai – šventumas. Taip suprastas šventumas reikštų aukščiausią žmogaus asmens išsipildymą.

Tobulumas arba šventumas, anot šv. Tomo, yra pasiekiamas tuomet, kai žmogus susivienija su Dievu. Žmogus gali pilnai susivienyti su kitu asmeniu, o taip pat ir su Dievo asmeniu, tik per meilę. Todėl šventumo esmę ir sudaro žmogaus vienybė su Dievu meilėje. Kaip tai yra pasiekama šiame žmogiškame gyvenime? Šioje žemiškoje tikrovėje žmogus gali tik siekti vienybės su Dievu. Taigi šventumas arba tobulumas žmogui yra prieinamas ne kaip būklė, bet kaip procesas. Žmogus gali mylėti Dievą visa širdimi ir gali siekti pašalinti iš savo gyvenimo viską, kas tai meilei priešinasi (Plg. S. th., II-II, 184 q., 1 a.). Siekdamas vienybės su Dievu per meilę žmogus išpildo aukščiausią jam suteiktą galimybę ir siekia aukščiausio tobulumo koks tik jo būčiai yra įmanomas.

Šventumo daigai Susipažinkime!

Iš kairės: Mantas, Miroslav, Gediminas, Karolis, Linas

Mūsų seminarijoje, kaip ir visame pasaulyje, yra nuolat meldžiamasi už naujus pašaukimus. Prašome, kad Viešpats atsiųstų į savąjį vynuogyną daugiau šventų darbininkų. Esame dėkingi Jam už tai, kad mūsų maldos nenu-eina perniek. Daugiau ar mažiau jaunuolių ir vyrų, atpažinę Jo valią, ryžtasi atsiliiepti į Jo kvietimą.

Kiekvienais metais, būrys tokių vyrų, savo pašaukimo kelionę pradeda ir mūsų arkivyskupijoje. Ji prasideda nuo parengiamojo (propedeutinio) kurso, kuriame jaunuoliai bręsta dvasiškai, gilinasi į tikėjimo slėpinius ir yra mokomi savyje atpažinti pašaukimo ženklus. Šiais mokslo metais parengiamajame kurse yra 5 kandidatai tolimesnėms studijoms seminarijoje: 1 iš Šiaulių vyskupijos, 3 iš Vilniaus arkivyskupijos ir 1 iš Panevėžio vyskupijos. Prie seminarijoje filosofiją studijuojančių pirmakursių prisijungė ir 3 pranciškonai iš Mažesniųjų Brolių Ordino. Norėdami geriau pažinti šiuos žmones, klausėme: Kaip atpažinai pašaukimą mylėti Kristų nepadalyta širdimi, kaip pasirinkai kunigystę, pašvęstąjį gyvenimą? Ar tavo atsakas į Viešpaties kvietimą reiškia ir troškimą būti šventu?

**Karolis Kergė,
27 metai,
Šv. Trejybės parapija,
Joniškėlis, Pasvalio r.**

Pašaukimą kunigystei jutau dar mokydamasis mokykloje, patarnaudamas Šv. Mišiose. Ilgą laiką jį jaučiau, bet nesiryžau žengti pirmojo žingsnio. Baigęs mokyklą, pasirinkau fizikos studijas, kurios truko septynerius metus. Studijų metai buvo labai aktyvūs. Ne vien studijavau, bet lankiau ir tautinių šokių kolektyvą, Aušros vartų jaunimo chorą. Su šokių kolektyvu apkeliavau beveik visą Europą ir dar toliau. Studijuodamas magistrantūroje, dirbau mokykloje. Supratau, kad vaikus mokyti Niutono dėsnių nepakanka, norisi įkvėpti jiems gyvenimo džiaugsmo. Baigęs studijas, ryžausi vienas pėsčiomis per kalnus nueiti 800 km. Kelyje pastebėjau daug Dievo siųstų ženklų, kurie man padėjo širdyje apsispręsti rinktis kunigo kelią.

Kunigystę renkuosi todėl, nes sau keliu klausimą: kaip galėčiau labiausiai pasitarnauti žmonėms? Dievo duotus talentus reikia leisti į apyvartą, nes ką atsakysiu Dievui, kai jis teisme paklaus: Kodėl užkaseitai, ką tau daviau? Atsakomybė prieš Dievą veda mane pirmyn. Ar tai ėjimas į šventumą? Nežinau, trokštu tik vieno – savo veiksmais, išsiblaškyimu, troškimais, ribotumu neužkirsti kelio tam, ką Dievas yra suplanavęs nuveikti per mane.

**Mantas Jakštas,
20 metų,
Švenčiausios Mergelės Marijos
gimimo parapija, Radviliškis.**

Mano tėvai nėra ir nebuvo aktyviai praktikuojantys katalikai. Greičiausiai, pirmasis mano apsilankymas Bažnyčio-

je buvo septynerių metų. Tuomet tėvai, paprašyti būti kito vaiko krikštatėviais, nusprendė, kad tai būtų gera proga „sutvarkyti“ ir savo sūnų. Tada atėjo metas pasiruošimui Pirmajai Komunijai, Sutvirtinimui. Savo ir tėvų nuostabai tapau ministrantu. Tačiau tai greitai baigėsi. Vyresnėse klasėse aktyviai išitraukiau į visuomeninę veiklą, daug keliavau, tad Bažnyčia ir Dievas atsидūrė „antrame plane“. Galiausiai, baigęs mokyklą, įstojau į universitetą, užsiėmiau mėgstama veikla, mane supo draugai, turiningas laisvalaikis, ir vis dėlto nesijaučiau laimingas. Vienų atostogų metu grįžau namo, nuėjau į bažnyčią ir maldoje klausiau Dievo: „Kas man negerai? Turiu viską, ko taip stipriai norėjau. Kodėl nesijaučiu laimingas?“ Ir tuomet labai aiškiai pajutau - „... turiu būti kunigas“.

Ilgai galvojau, kad šventumas yra tarsi rezervuotas „dvasiniam elitui“, kad šventumą gali pasiekti tik nedidelė dalis žmonių, labai stipriai išsiskyre savo gyvenimo darbai. Tačiau perskaičiau gražią Šv. Motinos Teresės iš Kalkutos mintį: „Šventumas – tai ne prabanga kai kuriems išrinktiesiems, bet užduotis kiekvienam“. Ir ši mintis mane įvepia kasdien. Pats šventumas man – tai ištikimybė Kristui. Ištikimybė mažuose dalykuose, kurie su Dievo palaima gali išaugti į didžius darbus. Mano atsiliepiamas į Viešpaties kvietimą pirmiausia yra ištikimybės Jam liudijimas, o tai jau pirmas žingsnis arčiau šventumo.

**Miroslav Domanski,
20 metų,
Šv. Dvasios parapija, Vilnius.**

Aš nei paauglystėje, nei po mokyklos baigimo rinkdamasis profesiją, negalvo-

jau apie kunigystę. Tačiau mano gyvenimas nuo pat vaikystės buvo susietas su Dievu. Tam reikšmės turėjo katalikiškas auklėjimas šeimoje. Dabar, kai esu propedeutinio kurso studentas, suprantu, kaip yra svarbu, kad tėvai skatintų vaikus artintis prie Dievo. Būdamas paaugliu, atsidūriau tikėjimo krizėje. Daugelis mano bendrakeleivių nuėjo kitu keliu. Nepaisydamas šiuolaikinio gyvenimo pagundų, nenusigrėžiau nuo Dievo. Atėjęs apsisprendimo laikui, atsidūriau gyvenimo kelių sankryžoje. Nežinojau, kur ir kaip toliau turiu žengti pirmuosius savo savarankiško gyvenimo žingsnius. Markas Tvenas yra pasakęs: „Kai tik atsiduriame tarp daugumos apsisprendimų, metas stabtelėti ir pamąstyti“. Apsisprendimas yra tas momentas, kai labai reikalinga Viešpaties ranka. Jis mus veda kaip savo vaikus ir žino, kas kiekvienam šioje žemėje yra geriausia.

Šventumas visų pirma yra kiekvieno siekiamybė. Kai kyla noras būti šventu, kyla būtinybė atsikratyti visų nuodėmių. To reikia, kad mūsų širdyje būtų vietos Dievui, kad Jis galėtų veikti su mumis ir per mus. Man noras būti šventu atsirado tada, kai pasirinkau eiti Jo keliu. Atsisakyti savęs, sugėbėti atsižadėti visko dėl Dievo valios nėra taip paprasta, nes tai reikalauja daug pastangų, tačiau tik tai duoda gerą vaisių.

Linas Braukyla,
23 metai,
Dievo Gailestingumo šventovė,
Vilnius (gimtoji parapija –
Marijampolės šv. Vincento Pauliečio).

Savo ankstesnių studijų metu dažnai galvodavau: kaip gali žmogus būti tikras dėl savo pašaukimo santuokai, jei prieš

tai nepaveda savęs Kristui? Kaip jis gali džiaugtis radęs tikrąjį savo gyvenimo atsakymą, jei nesivargina deramai, nuosirdžiai užduoti klausimo? Todėl ieškodamas šventumo ir ruošdamasis sukurti šeimą, žinojau, kad vis tiek turiu pavesti Viešpačiui savo gyvenimą.

Kartą skaitydamas šv. Augustino biografiją, buvau sukrėstas vienos detalės. Jis labai ryžtingai ragino savo brolius kunigus nesitraukti iš miestų. Jiems grėsė sunaikinimas, jei mieste pasilieka tos vietos krikščionių bendruomenė. Rodos, tada supratau pasišventimo Bažnyčiai svarbą. Iškilė nauja galimybė: ne tik perleisti savo gyvenimą per Viešpaties rankas ir jį sau atgauti, bet leisti jam mano gyvenimą turėti. Žinoma, tam jėgų atsirado tik todėl, kad akimis pamaciau Bažnyčios grožį ją mylinčiuose žmonėse iš viso pasaulio. Protu suvokiau, kokią gražią ir didelę misiją turi Bažnyčia. To grožio akivaizdoje supratau, jog visas noriu būti misijos dalimi!

Ėmiau ieškoti šventumo dar prieš aiškiai suprasdamas, kad esu kviečiamas kunigystei. Šventumą laikau pirmesniu ir pagal svarbą. Kunigystė yra būdas šventumui pasiekti. Kita vertus, negalėčiau sakyti, kad žinau dar daug kitų kelių į šventumą. Norėčiau gyventi šventai, tai turėtų tilpti pačioje kunigystėje. Viešpats, kuris visada kviečia ne tarpiniams, o galutiniams reikalams, tepapildo tai, ko pristigs.

Gediminas Gavutis,
37 metai,
Šv. Kryžiaus Atradimo (Kalvarijų)
parapija, Vilnius.

Augau katalikiškoje šeimoje, seneliai taip pat buvo tikintys. Dalyvavimas Šv. Mišiose sekmadieniais ir šventėmis bū-